

Invoeringstoets

Uitzondering partnerbegrip

IACK

Okt
'23

Rapportage van kwalitatief communicatieonderzoek voor Belastingdienst BBOF

ROK: Kwalitatief Communicatieonderzoek

Projectnummer Blauw: 31521

blauw

Contactgegevens

Form fields for contact information, including icons for a person, email, and phone.

Form fields for contact information, including icons for a person, email, and phone.



Blauw Research bv

Coolsingel 55
3012 AB Rotterdam

[010-4000900](tel:010-4000900)

www.blauw.com

welcome@blauw.com

KvK nummer: 24282859



Copyright 2023 Blauw Research bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Blauw Research.



Inhoudsopgave

1

Managementsamenvatting

2

Resultaten

3

Onderzoeksverantwoording

Inleiding

Dit rapport beschrijft de resultaten van een kwalitatief onderzoek dat onderdeel uitmaakt van de zogenaamde invoeringstoets.

In dit vraagstuk staat de uitzondering op het fiscaal partnerbegrip voor de toepassing van de inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) centraal. De maatregel houdt in dat de uitzondering op het fiscale partnerbegrip niet langer geldt voor de toepassing van de IACK wanneer de partner geen inwoner van Nederland is en geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is. Hiermee worden belastingplichtigen met een in het buitenland woonachtige partner gelijk getrokken aan binnenlandse belastingplichtigen voor wat betreft de toekenning van de IACK.

We spraken hierover met 9 fiscaal dienstverleners en 1 adviseur werkzaam bij een vakbond. Het doel was om via hen te achterhalen of de doelgroep van de overgangsregeling knelpunten ervaart bij de uitvoering/toepassing van de regeling. Ook is met hen gesproken of ze in hun adviespraktijk zelf knelpunten ondervinden van de wijziging.

In overleg met de Belastingdienst hebben we ervoor gekozen niet in gesprek te gaan met de doelgroep zelf. Dit vanwege de mogelijke taalbarrière en omdat we verwachtten dat de werving van deze doelgroep erg lastig zou zijn. De buitenlandse klanten van de gesproken respondenten zijn hoofdzakelijk afkomstig uit België en Duitsland. Slechts 1 adviseur had enkele klanten afkomstig uit andere landen. De resultaten in dit rapport hebben dus vooral betrekking op de ervaringen en observaties van adviseurs die hoofdzakelijk te maken hebben met Belgen en Duitsers.

De gesprekken vonden plaats in september 2023. Meer details over de opzet van dit onderzoek leest u in de onderzoeksverantwoording in hoofdstuk 3.



Managementsamenvatting



Aanleiding

Naar aanleiding van het rapport Ongekend Onrecht van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag, heeft het kabinet besloten dat nieuwe wet- en regelgeving een jaar na de start van de uitvoering getoetst dient te worden door middel van een zogenaamde 'invoeringstoets'. Door een jaar na de start van invoering een toets uit te voeren ontstaat inzicht in de werking van nieuwe regelgeving: de gevolgen van invoering voor de doelgroep en de uitvoering. Door signalen van betrokken doelgroepen vroegtijdig op te vangen, is het mogelijk kort na de invoering de implicaties door te vertalen naar (uitvoerings-)beleid. Zodoende kunnen deze feedbackloops bijdragen aan continue kwaliteitsverbetering.



Doelstelling

Het doel van de invoeringstoets is niet om inzicht te bieden in de effectiviteit van het beleid. Het primaire doel is om te achterhalen of betrokken doelgroepen knelpunten ervaren rondom uitvoering van nieuwe wet- en regelgeving: burgers, organisaties of bedrijven voor wie de regeling bedoeld is.



De hoofdvraag

Het onderwerp van dit onderzoek is de uitzondering op het partnerbegrip voor de toepassing van de inkomensafhankelijke combinatiekorting, de IACK. Kernvragen hierbij zijn:

- Hoe pakt de regeling uit voor de doelgroep?
- Zijn er signalen die impliceren dat de regeling niet werkt zoals bedoeld?
- Ervaart de doelgroep knelpunten of zijn er onbedoelde effecten?

De doelgroep bestaat in dit geval uit binnenlandse en buitenlandse belastingplichtigen met een partner in het buitenland en een kind/kinderen onder de 12 jaar. Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het onderzoek zijn we hiervoor in gesprek gegaan met fiscaal dienstverleners en een adviseur bij een vakbond die deze doelgroep bedienen. We hebben hen ook gevraagd naar knelpunten die zij zelf eventueel ervaren.



Hoofdconclusie

De kennis van de uitzondering op het partnerbegrip voor de toepassing van de IACK is beperkt onder zowel fiscaal dienstverleners als de doelgroep zelf. Het wegvallen van de IACK kan een financiële tegenvaller betekenen. Verder zijn er volgens fiscaal dienstverleners geen grote knelpunten voor de doelgroep.

Deze hoofdconclusie is afgeleid uit gesprekken met adviseurs die primair te maken hebben met belastingplichtigen afkomstig uit België en Duitsland. We lichten deze conclusie op de volgende pagina verder toe.

Kennis over uitzondering partnerbegrip voor IACK is beperkt

- Fiscaal dienstverleners blijken lang niet altijd (goed) bekend met de wijziging in de IACK per januari 2022:
 - De doelgroep op wie de aanpassing in de regeling van toepassing is, is klein. Voor fiscaal dienstverleners die advies geven aan grensarbeiders of expats, vormt deze groep vaak ook een maar een (heel) klein deel van het totale klantenbestand. Fiscaal dienstverleners zien de aanpassing in de regels rondom de toepassing van de IACK daarom niet als een grote wijziging waar ze veel aandacht voor hebben. Vooral als het maar om een klein aantal klanten gaat.
 - Ze vertrouwen er bovendien op dat de aangiftesoftware dergelijke 'kleine wijzigingen' goed doorvoert bij het doen van aangifte en zien daarom vaak niet de noodzaak zich van alle detailwijzigingen op de hoogte te stellen.
- Zowel fiscaal dienstverleners als de adviseur bij de vakbond hebben de ervaring dat de doelgroep zelf nog minder kennis heeft van IACK en de aanpassing daarin.

Wegvallen IACK kan een financiële tegenvaller zijn, verder geen grote knelpunten

Het kan voor de doelgroep een financiële tegenvaller zijn dat de IACK is vervallen. Vooral wanneer dit onverwacht komt: als de doelgroep geen brief heeft ontvangen, of ze hier niet tijdig door hun adviseur op zijn geweest. Desondanks geven fiscaal dienstverleners aan dat ze verder geen grote knelpunten zien:

- Een deel van de adviseurs heeft de regel altijd toegepast zoals zij meenden dat deze aanvankelijk bedoeld was. Voor die klanten verandert er dus niets.
- Adviseurs die tijdig wisten van de wijziging hebben dit vaak bij de aangifte van 2021 al gemeld, zodat klanten er rekening mee konden houden.
- Veel fiscaal dienstverleners vinden de aanpassing goed uit te leggen aan hun klanten. In hun ogen wordt de IACK nu toegepast zoals bedoeld en gelijk getrokken aan de situatie waarin beide partners in Nederland wonen. Dat is in volgens hen rechtvaardig. Zij zien het niet als knelpunt dat iets waar mensen onbedoeld van konden profiteren, nu wordt rechtgetrokken. Zo leggen ze dit ook uit aan klanten.
- Gebruik van een maandelijkse voorlopige teruggave wordt de doelgroep vaak ontraden. Juist om te voorkomen dat mensen bij de definitieve aanslag geld terug moeten betalen. Het lijkt dus weinig voor te komen dat mensen achteraf geld terug moeten betalen.
- Vaak kan de doelgroep in het buitenland aanspraak maken op aantrekkelijke fiscale regelingen voor ouders met kinderen. Bijvoorbeeld in België en Duitsland. Fiscaal dienstverleners zien dat als een vorm van compensatie voor een eventuele tegenvaller.
- Fiscaal dienstverleners hebben niet of nauwelijks vragen of klachten gekregen van klanten waar de IACK is komen te vervallen.



Advies

De doelgroep was mogelijk beter voorbereid geweest op de wijziging in de IACK wanneer ze hierover allemaal per brief waren geïnformeerd en niet alleen een kleine groep met een maandelijkse voorlopige teruggave. Tegelijkertijd vragen fiscaal dienstverleners zich af of dit haalbaar en noodzakelijk zou zijn geweest. Er zijn jaarlijks fiscale wijzigingen en de ervaring is dat de doelgroep weinig interesse hierin heeft. De attentiewaarde is dus mogelijk erg gering. Andere suggesties die genoemd werden zijn:

- Fiscaal dienstverleners hebben behoefte aan een centraal informatiepunt bij de Belastingdienst met specialistische kennis over de toepassing van fiscale wet- en regelgeving voor grensarbeiders en expats. Het gaat dan om interpretatie/toepassing en wijzigingen. Vooral fiscaal dienstverleners met slechts een klein aantal klanten in deze doelgroep vinden het lastig om kennis voor deze specifieke groep bij te houden. Daardoor zijn fiscaal dienstverleners niet altijd even goed of tijdig op de hoogte van aanpassingen of nieuwe regels. Bijvoorbeeld van de wijziging in de IACK.
- Om de financiële gevolgen te verzachten voor belastingplichtigen voor wie de IACK vervalt, had de Belastingdienst kunnen kiezen voor een overgangsregeling, waarbij de IACK over een periode afgebouwd zou worden.
- In het geval dat belastingplichtigen geld terug moeten betalen omdat ze onterecht te veel geld hebben ontvangen vanuit de IACK, vindt men het schappelijk wanneer er een betalingsregeling aangeboden wordt.



Resultaten

Over de onderzoeksdoelgroep

Gesprekken met fiscaal dienstverleners en een adviseur bij een vakbond

In overleg met de Belastingdienst hebben we besloten deze invoeringstoets uit te voeren onder Nederlandstalige belastingadviseurs en niet onder de doelgroep zelf.

- Belastingplichtigen die te maken krijgen met deze maatregel zijn veelal arbeidsmigranten die in Nederland of net over de grens wonen. Mogelijk spreken zij niet allemaal Nederlands.
- Het roept mogelijk wantrouwen op wanneer je als arbeidsmigrant benaderd wordt voor een gesprek geïnitieerd door de Nederlandse Belastingdienst. Daarom verwachtten we op voorhand dat de deelnamebereidheid gering zou zijn.

De fiscaal dienstverleners zijn geworven uit een bestand van de Belastingdienst, waarvan bekend is dat zij de doelgroep adviseren. Wij spraken vrijwel uitsluitend fiscaal dienstverleners in de grensstreek. Zij adviseren vooral Belgen en Duitsers die in Nederland werken en over de grens wonen. Eén fiscaal dienstverlener was actief in Amsterdam en heeft enkele klanten afkomstig uit andere landen woonachtig in Nederland. Klanten in de doelgroep zijn werkzaam in uiteenlopende beroepen en sectoren. Een deel van hen is zelfstandig ondernemer. We spraken ook met een adviseur werkzaam bij een vakbond. Hij geeft onder meer belastingadvies aan leden en helpt hen bij het doen van de aangifte.

De keuze voor deze opzet betekent dat we vooral inzicht hebben gekregen in de percepties en ervaringen van belastingplichtigen afkomstig uit de grensstreek en niet zozeer uit andere landen. Hierover kunnen we dus geen uitspraken doen.

Ook kunnen we op basis van dit onderzoek geen uitspraken doen over belastingplichtigen in de doelgroep die geen gebruik maken van een fiscaal dienstverlener of advies van een vakbond. We weten niet of deze groepen qua inkomen of gebruik van de IACK verschillen.

Vaak relatief klein aandeel in klantenbestand van adviseur

De gesproken fiscaal dienstverleners geven aan dat buitenlandse klanten vaak maar een relatief klein deel van hun totale klantenbestand vormen. Afhankelijk van de omvang van het kantoor varieert dit doorgaans van enkele klanten tot een paar honderd. Slechts een deel van deze klanten komt of kwam in aanmerking voor de IACK. Het komt daarom voor dat een fiscaal adviseur maar één of enkele klanten heeft die hiermee te maken heeft (gehad). Eén fiscaal dienstverlener heeft binnen de steekproef met grotere aantallen te maken en is gespecialiseerd in advies aan grensarbeiders. Hij adviseert zo'n 1.200 -1.500 klanten per jaar. Ook de adviseur van de vakbond heeft adviseert grotere aantallen leden, vanwege de omvang van de vakbond en gespecialiseerde diensten die deze aanbiedt voor grensarbeiders. Logischerwijs hebben zij ook meer klanten die te maken hadden met de IACK.

”

Op jaarbasis heb ik zo'n 600 klanten. Daarvan zijn er ongeveer 300 die in Nederland wonen en in België werken. En enkele tientallen die in België wonen en hier werken. Op die laatste groep kan de IACK van toepassing zijn.

Kennis IACK en wijziging hierin beperkt bij fiscaal dienstverleners

In het algemeen geldt: hoe kleiner het aandeel buitenlandse klanten dat een fiscaal dienstverlener bedient, hoe minder specialistische kennis hij heeft van de juiste toepassing van fiscale wet- en regelgeving voor deze doelgroep. Omdat het om een klein aantal klanten gaat, geven deze fiscaal dienstverleners aan moeite te hebben om informatie te vinden over de juiste toepassing van fiscale wet- en regelgeving voor grensarbeiders en expats, alle wijzigingen hierover in detail bij te houden en deze op de juiste wijze te interpreteren. Wat het extra ingewikkeld en tijdrovend maakt, is dat ze ook met de fiscale regels van een ander land te maken hebben en voor informatie ook afhankelijk zijn van buitenlandse instanties én van wat de belastingplichtige zelf aanlevert en vertelt.

Informatiebronnen

Fiscaal dienstverleners gebruiken o.a. als informatiebronnen (in willekeurige volgorde):

- Vaktechnisch overleg met collega's of collega adviseurs
- Het Forum Fiscaal Dienstverleners
- Nieuwbrieven en mailingen van diverse aanbieders
- Brancheverenigingen (bv. NOAB, SRA)
- Helpdesk Intermediairs (Belastingdienst)
- Website Belastingdienst/intermediairs
- Stichting Grensarbeid
- Grensinfo.nl
- Grensoverschrijdendwerken.nl
- Publicaties n.a.v. Prinsjesdag
- Algemene media
- Google

Kennis IACK en uitzondering partnerbegrip per 1 januari 2022

Fiscaal dienstverleners zijn lang niet altijd (goed) bekend met de wijziging in de IACK:

- De IACK is maar op een deel van de klanten van toepassing. Voor een aantal fiscaal dienstverleners gaat het dan om slechts één of enkele klanten. In die gevallen hebben fiscaal dienstverleners vaak beperkte kennis van de IACK en zijn zij niet (goed) bekend met de wijziging die per 1 januari 2022 is ingegaan.
- Hoewel deze groep aangeeft liever wel bekend te zijn met alle wijzigingen die voor hun klanten relevant zijn, zien zij de aanpassing in de regels rondom de toepassing van de IACK niet als een grote wijziging met veel impact. Het gaat voor hen immers maar om enkele klanten.
- Daar komt bij dat ze er ook op vertrouwen dat de aangiftesoftware dergelijke 'kleine wijzigingen' goed doorvoert bij het doen van aangifte. Sommigen zijn ook op die manier achter de wijziging gekomen: op het moment dat ze de aangifte gingen doen voor hun klant zagen ze dat de IACK niet meer toegepast werd. Dit is relatief laat, omdat fiscaal dienstverleners standaard uitstel aanvragen voor het doen van aangifte IH. Pas op dat moment ontstaat dan de trigger om hier meer informatie over te zoeken of te kijken of het aangiftepakket een toelichting geeft.

”

Bij mij is er niet echt iets over doorgekomen. Ik lees wel dagelijks berichten, maar misschien heb ik het gemist. Het is ook niet de grootste groep in mijn klantenbestand. Ik heb maar 1 of 2 klanten op wie dit van toepassing is.

Kennis bij belastingplichtige doelgroep zeer gering. Adviseurs zijn verschillend omgegaan met IACK.

Kennis IACK bij doelgroep zelf

Zowel fiscaal dienstverleners als de adviseur bij de vakbond hebben de ervaring dat de doelgroep weinig tot geen kennis heeft van IACK en de aanpassing daarin. Die huurt volgens hen juist een adviseur in om specialistisch advies te krijgen over de correcte toepassing van de Nederlandse regels en fiscale voordelen. De interesse in en kennis over het Nederlandse belastingstelsel is zeer beperkt.

Het komt wel voor dat er gerichte vragen komen over belastingvoordelen. Maar vaak gaat het dan om onderwerpen die men via via gehoord heeft en waarvan men wil weten of men ervoor in aanmerking komt. De IACK en de aanpassing hierin is niet een onderwerp dat heel erg leeft bij de doelgroep volgens adviseurs. Klanten kijken vooral wat ze onder aan de streep moeten terug betalen of ontvangen. Dat kan aanleiding zijn om vragen te stellen.

Als men IACK ontving/ontvangt dan is dat meestal niet omdat de doelgroep hier zelf kennis van heeft, maar omdat de adviseur (of het aangiftepakket) de IACK toepast voor de klant. Indien klanten hier meer over willen weten, dan leggen adviseurs meestal uit dat het een 'extraatje' is, dat ook ophoudt op het moment dat een kind 12 jaar wordt.

Toepassing IACK bij de doelgroep

Uit de gesprekken blijkt dat fiscaal dienstverleners verschillend om zijn gegaan met de IACK sinds 2015:

- Aanvankelijk was voor veel adviseurs niet duidelijk dat de regeling ruimte bood aan buitenlandse arbeiders om gebruik te maken van de IACK, ook als het inkomen hoger was dan dat van de partner (of de partner helemaal niet werkte). Men kwam hier op uiteenlopende manieren achter: bijvoorbeeld via het aangiftepakket, door collega's of vanuit jurisprudentie.

- Een deel van de adviseurs is de regeling blijven toepassen zoals deze oorspronkelijk bedoeld was, omdat ze ervan uit gingen dat dit correct was.
- Anderen hebben de regeling met terugwerkende kracht aangevraagd, toen ze eenmaal zeker wisten dat dit geoorloofd was. Ze deden dit vanuit het belang van de klant, ook al vonden de meeste adviseurs het vreemd dat het was toegestaan.

Dat de regeling uiteindelijk is aangepast met de uitzondering op het partnerbegrip vinden de meeste fiscaal dienstverleners goed te verdedigen en uit te leggen aan klanten. Ook al kan het wel degelijk een financiële tegenvaller betekenen voor de klant.

”

Mijn klanten houden zich hier niet mee bezig. Ik heb er ook geen vragen over gehad.

”

De leden vertrouwen op ons advies. Die hebben er het liefst zo min mogelijk mee te maken. In feite snappen ze de wetgeving niet.

Informatievoorziening over IACK vanuit Belastingdienst beperkt

Informatievoorziening vanuit de Belastingdienst

Fiscaal dienstverleners zijn niet actief geïnformeerd door de Belastingdienst over de uitzondering op het partnerbegrip voor de toepassing van de IACK.

De doelgroep zelf is deels geïnformeerd:

- Buitenlandse belastingplichtigen die de IACK maandelijks laten uitkeren via een voorlopige teruggave, hebben een brief ontvangen. Daarin stond dat de voorlopige teruggave is/wordt stopgezet en waarom (circa 430 personen).
- Buitenlandse belastingplichtigen die IACK aanvragen bij de jaarlijkse aangifte zijn niet geïnformeerd. Zij merk(t)en pas in de aangifte over 2022 dat ze niet meer in aanmerking komen voor de IACK (circa 20.000 personen).
- Binnenlandse belastingplichtigen met een voorlopige teruggave hebben alleen een kennisgeving ontvangen, maar de teruggave is niet stopgezet. Zij moeten mogelijk geld terugbetalen.

Informatiebehoefte fiscaal dienstverleners

Fiscaal dienstverleners hadden graag gehoord van de wijziging. Juist omdat de toepassing van fiscale wet- en regelgeving voor arbeidsmigranten en expats complex is, specialistische kennis vraagt en vaak maar voor een (klein) deel van de klanten relevant is, hebben ze behoefte aan een centraal informatiepunt bij de Belastingdienst met specialistische kennis. Bijvoorbeeld in de vorm van een website en een informatielijn. Het gaat dan om interpretatie/toepassing en wijzigingen. Vooral fiscaal dienstverlener met slechts een klein aantal klanten in deze doelgroep, vinden het zoals gezegd lastig om kennis voor deze specifieke groep bij te houden.

Ze geven daarbij aan dat de informatievoorziening vanuit de Belastingdienst niet altijd voldoet aan deze wensen:

- Men mist een contactpersoon (een directe) ingang bij de Belastingdienst, zoals dit vroeger wel gebruikelijk was.
- Het Forum Fiscaal dienstverleners wordt wisselend beoordeeld. Sommigen halen hier nuttige informatie op, anderen vinden het lastig de waarde van de informatie goed in te schatten, omdat intermediairs vooral onderling informatie uitwisselen en er soms vervelend op elkaar gereageerd wordt.
- De Helpdesk Intermediairs voorziet niet altijd in de behoefte van fiscaal dienstverleners. Antwoorden van medewerkers verschillen soms onderling van elkaar en stroken ook niet altijd met antwoorden die klanten krijgen wanneer ze zelf met de BelastingTelefoon contact opnemen.
- Sommige fiscaal dienstverleners hebben goede ervaringen met Team Grensarbeid of Kennis- en Expertisecentrum Buitenland Particulieren in Heerlen. Maar deze afdelingen zijn niet bij iedereen bekend.

Daarnaast geven fiscaal dienstverleners aan dat klanten mogelijk beter voorbereid waren geweest op de wijziging in de IACK wanneer ze hierover *allemaal* per brief waren geïnformeerd. Tegelijkertijd vragen fiscaal dienstverleners zich af of dit haalbaar en noodzakelijk zou zijn geweest. Er zijn jaarlijks fiscale wijzigingen en de ervaring is dat de doelgroep weinig interesse hierin heeft. De attentiewaarde is dus mogelijk erg gering.

Uitspraken van deelnemers



”

Ik kwam er achter bij het doen van de aangiftes. Toen zag ik dat de IACK eruit was gehaald. Ik ben toen gaan bellen met de Belastingdienst, maar kreeg verschillende dingen te horen. Ik weet dat er iets veranderd is, maar ik weet niet precies wat.

”

Ik vind het een gemiste kans dat de Belastingdienst geen brief heeft gestuurd. Want dan komen die mensen daarmee bij ons en kun je het uitleggen. Het gaat toch om netto € 2.800 verschil op jaarbasis voor die mensen.

”

Het zou heel fijn zijn als er een aparte website is voor intermediairs over grensarbeid. Of een nieuwsbrief.



Los van een financiële tegenvaller en de beperkte informatievoorziening, zien intermediairs geen knelpunten

Het kan voor de doelgroep een financiële tegenvaller zijn dat de IACK vervallen is. Vooral wanneer dit onverwacht komt: als de doelgroep geen brief heeft ontvangen, hier niet tijdig door hun adviseur op zijn gewezen of op een andere manier van op de hoogte zijn geraakt.

Fiscaal dienstverleners vermoeden dat dit voor sommige klanten daadwerkelijk een probleem is omdat zij echt rekenen op het geld. Maar voor de meeste klanten die dit treft, verwachten ze dat het wegvallen van de IACK niet tot grote financiële problemen of anderszins tot knelpunten leidt:

- Een deel van de adviseurs heeft de regel altijd toegepast zoals deze aanvankelijk bedoeld was. Deze klanten ontvingen dus geen IACK. Voor die klanten verandert er dus niets.
- Adviseurs die tijdig wisten van de wijziging hebben dit bij het bespreken van de aangifte van 2021 al gemeld aan hun klanten zodat deze er rekening mee konden houden.
- De IACK is zoals gezegd vaak uitgelegd als een 'extraatje' of 'meevaller', die sowieso stopt als kinderen 12 jaar worden. Veel fiscaal dienstverleners vinden de aanpassing bovendien terecht en goed uit te leggen aan hun klanten. In hun ogen wordt IACK nu toegepast zoals bedoeld en gelijk getrokken aan de situatie waarin beide partners in Nederland wonen.
- Het gebruik van een maandelijkse voorlopige teruggave wordt de doelgroep vaak ontraden. Dat komt omdat het voor deze doelgroep toch enigszins onvoorspelbaar is waar ze precies recht op heeft. Om te voorkomen dat mensen bij de definitieve aanslag geld terug moeten betalen. Het lijkt dus weinig voor te komen dat mensen achteraf geld terug moeten betalen.

- De doelgroep kan in het buitenland vaak aanspraak maken op aantrekkelijk fiscale regelingen voor ouders met kinderen. Bijvoorbeeld in België en Duitsland. Fiscaal dienstverleners zien dat als een vorm van compensatie.
- Fiscaal dienstverleners hebben niet of nauwelijks vragen of klachten gekregen van klanten waar de IACK is komen te vervallen. Als er al een vraag kwam dan ging deze vooral over het te ontvangen of te betalen bedrag (dat anders was dan verwacht door het wegvallen van de IACK). Adviseurs hebben in dat geval uitleg gegeven en het daarbij gelaten.

”

De meeste mensen leggen zich erbij neer. En we leggen uit dat door een fout in de weg het tijdelijk mogelijk is geweest hier gebruik van te maken. Dat houdt nu op.

”

Alles loopt nu in de pas met de Nederlandse situatie. Dus het is rechtvaardiger zo. Als de partner in een ander land blijft werken, dan hebben ze daar vaak weer een voordeeltje. Dat maakt het verlies ook weer een beetje goed.




Verantwoording

Verantwoording




METHODE

KWALITATIEF
Individuele diepte-interviews



35
Minuten

Gemiddelde gespreksduur



10

deelnemers



Veldwerkperiode

14 – 29 september 2023

- In overleg met de Belastingdienst hebben we besloten deze invoeringstoets uit te voeren onder Nederlandstalige belastingadviseurs en niet onder de doelgroep zelf:
 - Belastingplichtigen die te maken krijgen met deze maatregel zijn veelal arbeidsmigranten die in Nederland of net over de grens wonen. Mogelijk spreken zij niet allemaal Nederlands.
 - Het roept mogelijk wantrouwen op wanneer je als arbeidsmigrant benaderd wordt voor een gesprek geïnitieerd door de Nederlandse Belastingdienst. Daarom verwachtten we op voorhand dat de deelnamebereidheid gering zou zijn.
- We spraken met 9 fiscaal dienstverleners en 1 adviseur werkzaam bij een vakbond. Het doel was om via hen te achterhalen of de doelgroep van de overgangsregeling knelpunten ervaart bij de uitvoering/toepassing van de regeling. Ook is met hen gesproken of ze in hun adviespraktijk zelf knelpunten ondervinden van de wijziging.
- De 9 fiscaal dienstverleners zijn geworven uit bestanden van de Belastingdienst (één bestand van adviseurs die advies geven aan binnenlandse belastingplichtigen die IACK ontvingen en één bestand van adviseurs die advies geven aan buitenlandse belastingplichtigen die IACK ontvingen). Het contact bij de vakbond is direct benaderd door de Belastingdienst zelf met het verzoek deel te nemen.
- Wij spraken vrijwel uitsluitend fiscaal dienstverleners in de grensstreek. Zij adviseren vooral Belgen en Duitsers die in Nederland werken en over de grens wonen. Eén fiscaal dienstverlener was actief in Amsterdam en heeft enkele klanten afkomstig uit andere landen woonachtig in Nederland.

Verantwoording

- De keuze voor deze opzet betekent dat we vooral inzicht hebben gekregen in de percepties en ervaringen van belastingplichtigen afkomstig uit de grensstreek en niet zozeer uit andere landen. Hierover kunnen we dus geen uitspraken doen.
- Ook kunnen we op basis van dit onderzoek geen uitspraken doen over belastingplichtigen in de doelgroep die geen gebruik maken van een fiscaal dienstverlener of advies van een vakbond. We weten niet of deze groepen qua inkomen of gebruik van de IACK verschillen.
- Voor de uitwisseling van contactgegevens is een verwerkers-overeenkomst opgesteld. De respondenten zijn geworven door Multifunktionals. Deelnemers ontvingen een vergoeding van 75 euro als dank voor hun deelname.
- De gesprekken zijn gevoerd MS Teams. De opdrachtgever heeft anoniem mee kunnen kijken.
- Alle gesprekken zijn gevoerd aan de hand van een gesprekspuntenlijst die in overleg met de Belastingdienst is opgesteld.
- Van alle gesprekken zijn opnamen gemaakt, mits de respondent daarvoor toestemming gaf. Deze dienden, samen met de notulen en observaties van de onderzoekers, als basis voor de analyse van de resultaten.
- Blauw Research en Multifunktionals onderschrijven de ESOMAR/ICC richtlijnen.